

PARALIMPISKĀS KLASIFIKĀCIJAS PAMATPRINCIPI

SANDRA ROZENŠTOKA

SPORTS LABORATORIJAS vadītāja

Latvijas Sporta medicīnas asociācijas prezidente

RSU sporta ārstu rezidentūras programmas vadītāja

Starptautiskais klasifikators Paralimpiskā sportā

Sports

visu veidu individuālas vai organizētas aktivitātes fiziskās un garīgās veselības saglabāšanai un uzlabošanai, kā arī panākumu gūšanai sporta sacensībās

LR Sporta likums

Sporta virzieni

1. Augstu sasniegumu sports

- ❑ Profesionālais sports
- ❑ Olimpiskais sports
- ❑ Paralimpiskais sports

2. Tautas sports visiem

- ❑ Amatieru sports
- ❑ Veselības sports

3. Bērnu un jauniešu sports

- ❑ Sporta skolas, sporta klubi, interešu izglītība

4. Sporta terapija

- ❑ Rehabilitācija
- ❑ Fiziskā aktivitāte dažādu hronisku slimību gadījumā

5. Sports cilvēkiem ar invaliditāti

Starptautiskā Paralimpiskā komiteja

- Paralimpiskās kustības pārvaldes institūcija
- Organizē vasaras un ziemas Paralimpiskās spēles
- Koordinē un uzrauga Pasaulē čempionātus un oficiālās sacensības Grand prix un citas
- Tā ir starptautiskā federācija 10 sporta veidiem:
 - kalnu slēpošana, vieglatlētika, biatlons, distanču slēpošana, stājhokejs, poverliftings, šaušana, snovbords, peldēšana, dejas ratiņkrēslos
- Sastāvā ir:
 - 17 starptautiskās sporta federācijas
 - 176 Nacionālās paralimpiskās komitejas
 - Invalīdu sporta starptautiskās organizācijas:
 - Cerebral Palsy International Sports and Recreation Association
 - International Blind Sports Federation
 - International Sports Federation for Persons with an Intellectual Disability
 - International Wheelchair and Amputee Sports Federation
 - 4 reģionālās organizācijas

Vasaras paralimpiskie sporta veidi

- Vieglatlētika un Riteņbraukšana
- Ratiņbasketbols un Ratiņregbijs
- Sēdvolejbols un Badmintons
- Ratiņteniss un Galda teniss
- Šaušana un Loka šaušana
- Futbols 5 un Futbols 7
- Peldēšana un Kanoē
- Airēšana un Burāšana
- Džudo un Taekvando
- Bočija un Golbols
- Jāšana
- Triatlons
- Ratiņpaukošana
- Dejas ratiņkrēslos
- Pauerliftings

Ziemas sporta veidi

- Kalnu slēpošana
- Biatlons
- Distanču slēpošana
- Snowbords
- Stājhokejs
- Ratiņkērlings

Sportista tiesības

Sportists ir atbildīgs par savu veselības stāvokli, tā apdrošināšanu, 1x/gadā veiktām padziļinātām profilaktiskām medicīniskām pārbaudēm un sporta un citu ārstu ieteikumu ievērošana

Sportistam ir tiesības un pienākumi sadarbojoties ar sporta ārstu vai multidisciplinārās komandas speciālistiem, pārzināt savu veselības stāvokli, cieņpilna attieksme, godīgums, privātums, konfidencialitāte, drošība, izvēle un atbildība lēmumu pieņemšanā

Fiziskās aktivitātes pētījums (UK)

Fiziskā aktivitāte	Cilvēki bez fiziskas mazspējas	Cilvēki ar fizisku mazspēju	
Nodarbojas ar fizisko aktivitāti	52.2 %	27.9 %	
Sporto 30 min. 1 x/nedēļā	39.2%	17.8%	
		20.1% vīrieši	15.5% sievietes

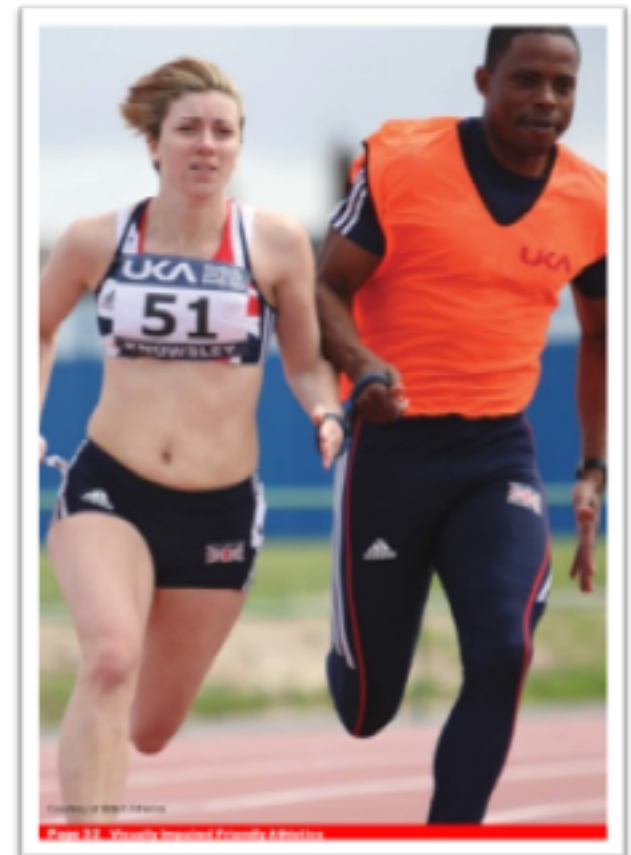
Medicīniskā sporta klasifikācija

- Mērķis mazināt mazspējas ietekmi uz sniegumu sacensībās
- Klasifikācijas noteikumi ir klasifikācijas procesa apraksts
- Sportists var veikt starptautisko klasifikāciju, ja:
 - Klasificēts / novērtēts nacionālā līmenī
 - LPK nosūtījusi medicīnisko dokumentāciju IPC medicīnas komisijai
 - Licenzēts / reģistrēts IPC vai Starptautiskās federācijā
 - Piedalās IPC atzītās Starptautiskās sacensībās
 - Sagrupēt sportistus godīgai konkurencei.
- Atbilst iekļaušanas kritērijiem attiecīgā sporta veidā

Oficiālā valoda – angļu valoda

Mazspēja, kas klasificējas

- Fiziska mazspēja
- Redzes mazspēja
- Intelektuāla mazspēja

Klasifikācijas norise

Sporta medicīnisko klasi piešķir tikai vienā sporta veidā:

1. Nacionālā līmenī – to var veikt Sporta laboratorijā, Brīvības gatvē 363, Rīgā, tālrunis 67523042
2. Starptautiskā līmenī – tikai starptautiskās sacensībās, kurām dalībnieku ir reģistrējusi Latvijas Paralimpiskā komiteja

Klasifikācijas posmi:

- Fiziskā novērtēšana – minimālās mazspējas kritēriji
- Tehniskā novērtēšana - sporta veidam specifiskās prasmes un uzdevumi
- Novērošana sacensībās
- Apelācija
- Protests

Fiziskās mazspējas veidi

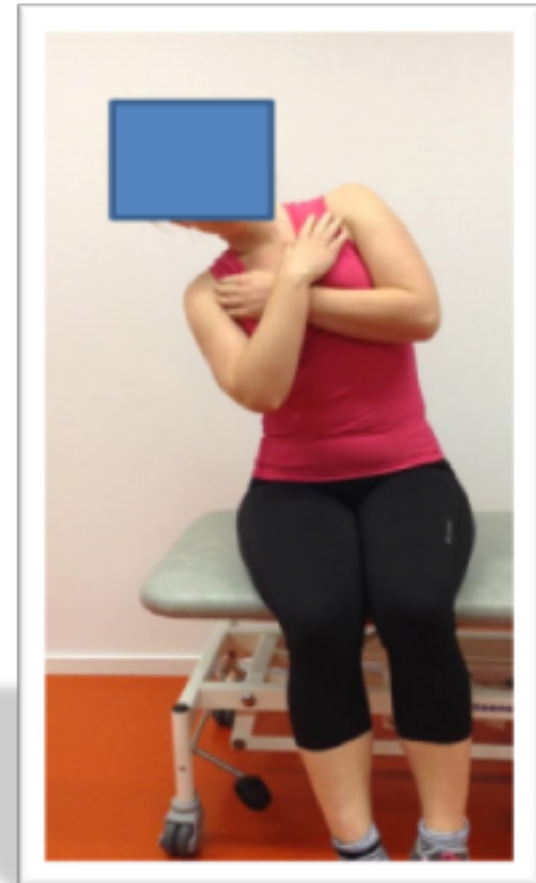
- Samazināts pasīvā maksimālā kustību amplitūda
- Samazinās muskuļu spēks
- Ekstremitātes trūkums
- Dažāds kāju garums
- Mazs augums
- Hipertonija
- Ataksija
- Atetoze

Veselības traucējumi, kas neklasificējas

- Sāpes
- Dzirdes traucējumi
- Samazināts muskuļu tonuss
- Locītavu hipermobilitāte
- Nestabilitāte locītavās
- Samazināta izturība
- Traucēti kustību refleksi
- Sirds - asinsvadu slimības
- Elpošanas sistēmas slimības
- Tiki, manierismi
- Citi veselības traucējumi, kas neklasificējas

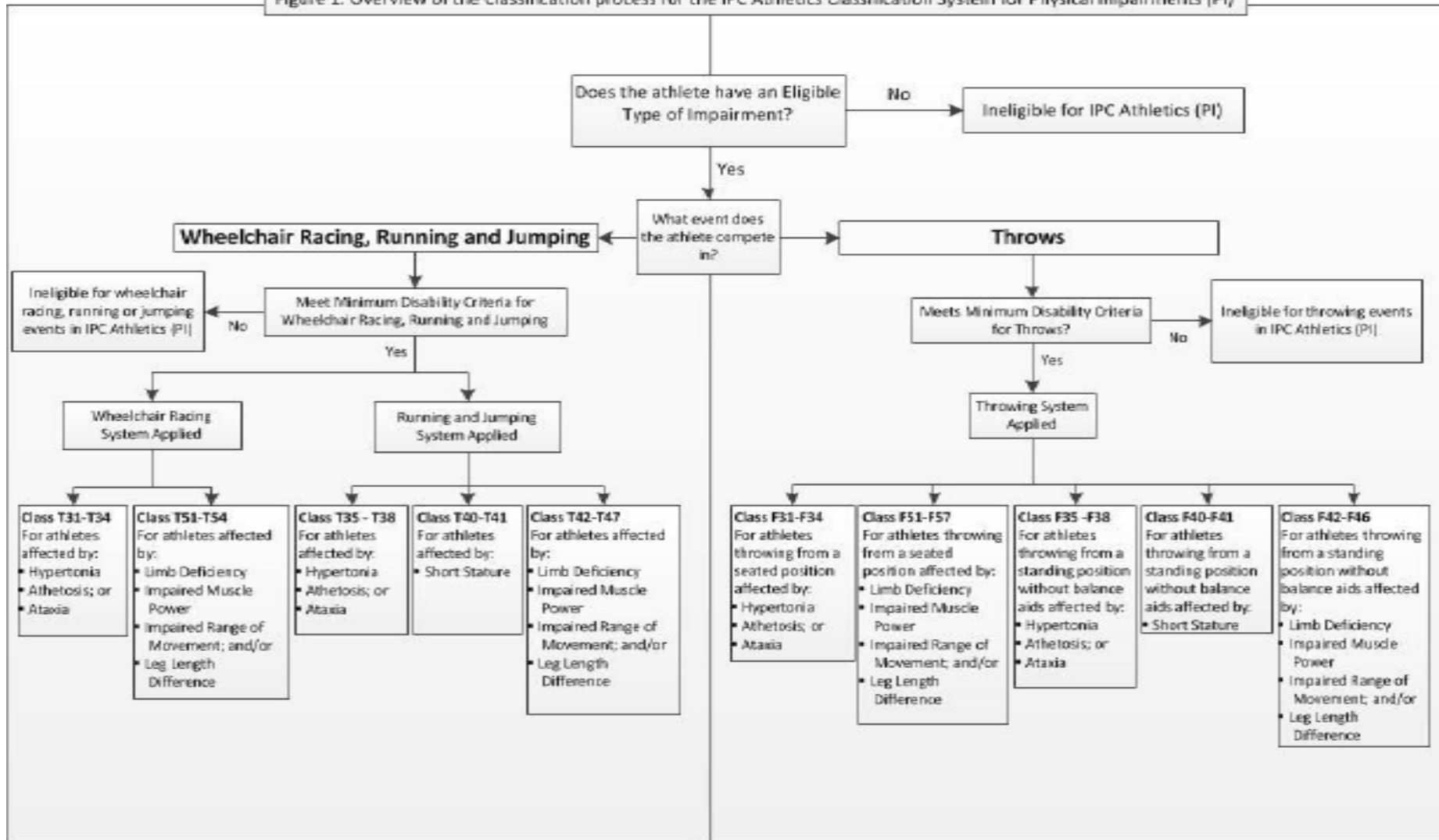
Sporta klašu veidi

- New
- Confirmed
- Review
- Fixed Review Date
- Not Eligible

Klasifikācija vieglatlētikā

Figure 1: Overview of the Classification process for the IPC Athletics Classification System for Physical Impairments (PI)

Starptautiskās klasifikācijas veidlapa v/a

 <p>IPC ATHLETICS CLASSIFICATION FORM Version April 2014</p>	Entry Status	Name and Location of Competition:				Dates of Competition:	
	New						
	Review	SEQUENCE OF ATHLETE EVALUATION PROCESS					
	Fixed Review	Classification Stage	Stage Done?		Outcome		Stage Outcome Class
	NE Review	Physical Assessment	Yes	No	Technical Assessment	Observation Assessment	Confirmed
Protest	Technical Assessment	Yes	No	Competition New Status	Competition Review Status	Confirmed	
Appeal	Observation Assessment	Yes	No	Review	Confirmed		
ATHLETE PERSONAL DETAILS							
NPC							
Family Name							
First Name							
Passport/ID #						Male	
SDMS No.						Female	
Date of Birth (DD/MM/YYYY):							
FINAL OUTCOME OF CLASSIFICATION							
Athlete Evaluation Process completed? Yes No							
If the process was completed please complete the box below:							
Discipline	Sport Class	Sport Class Status					
Track / Jumps	T						
Field (Throws)	F						
Fixed Reviews: Year (if required):							
Reason: (Circle) Progressive Fluctuating Maturity							
To be completed by the Athlete and/or Parent or Guardian. Signature indicates that the athlete has been duly informed about the sport class and status assigned by the panel, and that the information provided by the athlete was correct.							
Print Name of Athlete:							
Signature of Athlete:							
Print Name of Support Personnel:							
Signature of Support Personnel:							
Date: DD/MM/YYYY							
Athlete Declines to sign: (check box)							
TRAINING AND COMPETITION HISTORY							
Events entered and Personal Best		Years Competing:		3 Highest Competitions (Name and Year):		Throwing Arm (if applicable)	Are you choosing to compete...
1		Highest Competitive Level: (Circle)					
2		Regional Provincial / State				Right	Sitting
3		National International				Left	Standing
4		Training Sessions per Week		Sport specific sessions per week:		Strength sessions per week:	
5		Any other Sports / Training and other notes					
Justification for allocation of sport class and sport class status (check box, state MDC Rule Number, Sport Class Rule Number and Additional Comments)							
☐ Hypertonia ☐ Ataxia ☐ Athetosis ☐ Limb Deficiency ☐ Impaired PROM ☐ Impaired Muscle Power ☐ Leg Length Difference ☐ Short Stature							
If the process was not completed, check the reason below:							
Testing incomplete due to pain restricted movements							
Insufficient supporting medical evidence (e.g. to establish that the athlete's impairments have a pathological basis)							
Athlete failed to attend a required stage of evaluation							
Athlete appeared to be non-cooperative (inconsistent presentation)							
Other: Provide a brief justification for terminating the Athlete Evaluation Process:							
NAMES OF IPC CLASSIFIERS AND ROLES							
1		Print				M T	
		Signature					
2		Print				M T	
		Signature					
		Consultant				M T	
		Signature					
Date (DD/MM/YYYY):							
Reason for Change of Classifiers if applicable:							
VERIFICATION BY CHIEF CLASSIFIER							
Classification verified by Chief Classifier Yes No							
Decision protested Yes No							
Print Name							
Signature							
Date (DD/MM/YYYY)							

Ratiņbasketbola klasifikācija

Class 3-4

Players can rotate and lean forward, but can not lean to the sides.

Class 4.5

Players have no restriction in trunk rotation or leaning forward or sideways.

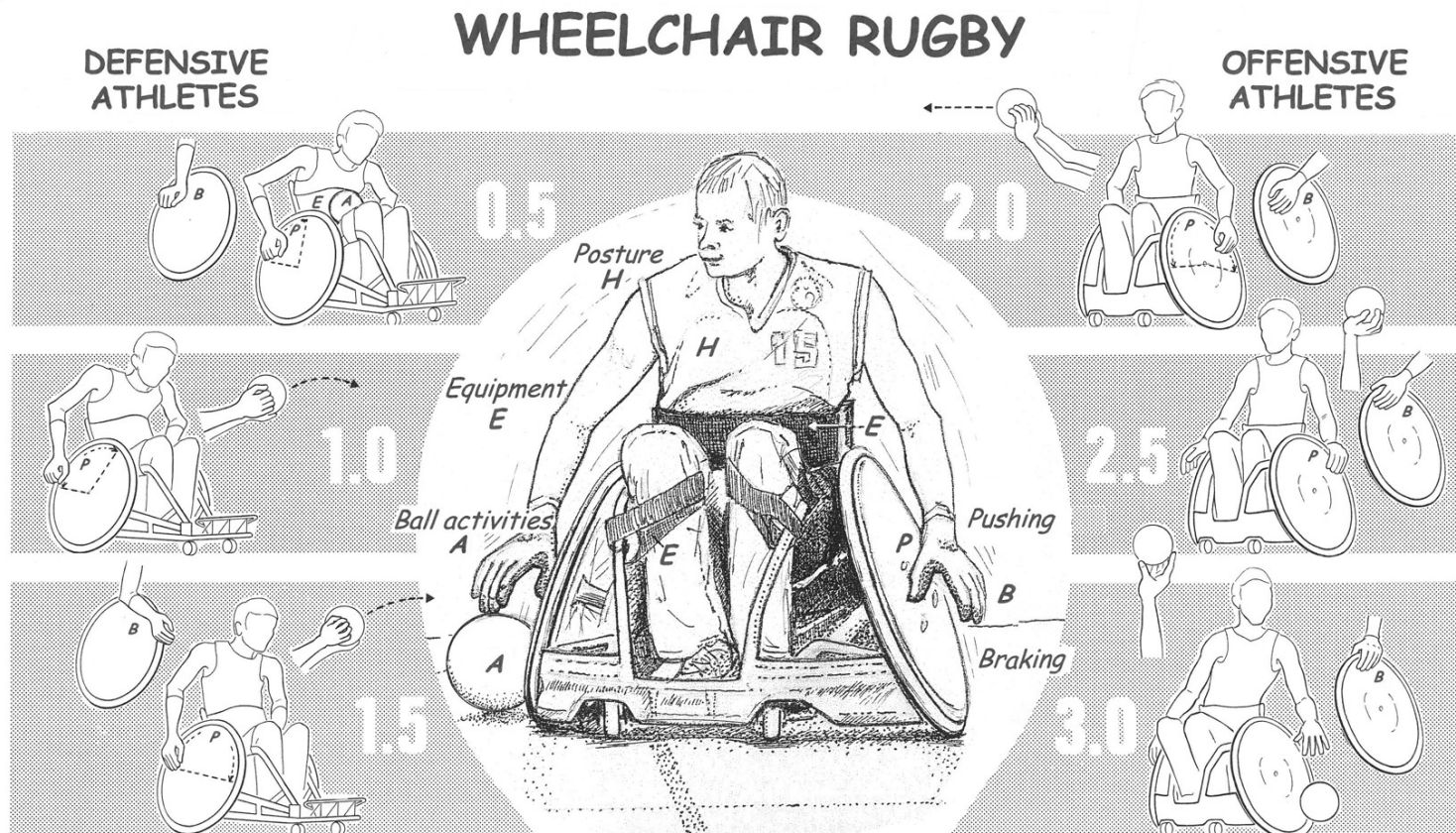
target user

Class 1-2

Players have no trunk control and thus cannot bend forward, sideways or rotate.

Ratiņregbija klasifikācija

Classification in wheelchair rugby.

Every team can have 4 athletes with a maximum point value on court of 8 points. The highest eligible sport class for wheelchair rugby is 3.5.

The athlete sport class can be seen from: Role on court (offensive or defensive)

-Posture (H) -Pushing (P) -Braking (B) -Ball activities (A) -Equipment (E)

Besides a point value for their arms, athletes also get a point value for their trunk and legs. The minimum point value is 0 (no active trunk or leg function) and the maximum value is 1.5 (good to normal trunk and leg function). The value for trunk and legs is added to the average value for both arms for the entrance sport class. An athlete in the 3.5 class can have a combination of arm, trunk and leg function.

For more information visit:
www.iwrf.com

Peldēšanas klasifikācija

Classification Guide		
S1	Physical Disabilities	Most Severe Physical Impairment
S2		
S3		
S4		
S5		
S6		
S7		
S8		
S9		
S10		
S11		Little or no vision
S12	Visual Impairments	From the ability to recognise the shape of a hand up to visual acuity of 2/60 and/or visual field of less than 5 degrees.
S13		From visual acuity above 2/60 up to 6/60 and/or a visual field of more than 5 and less than 20 degrees.
S14	Learning Difficulties	The swimmers intellectual functioning is approximately 70-75 or below.
S15	Hearing Impairment	
S16	Transplants	
S17	Dyspraxia	Only for DSE Events

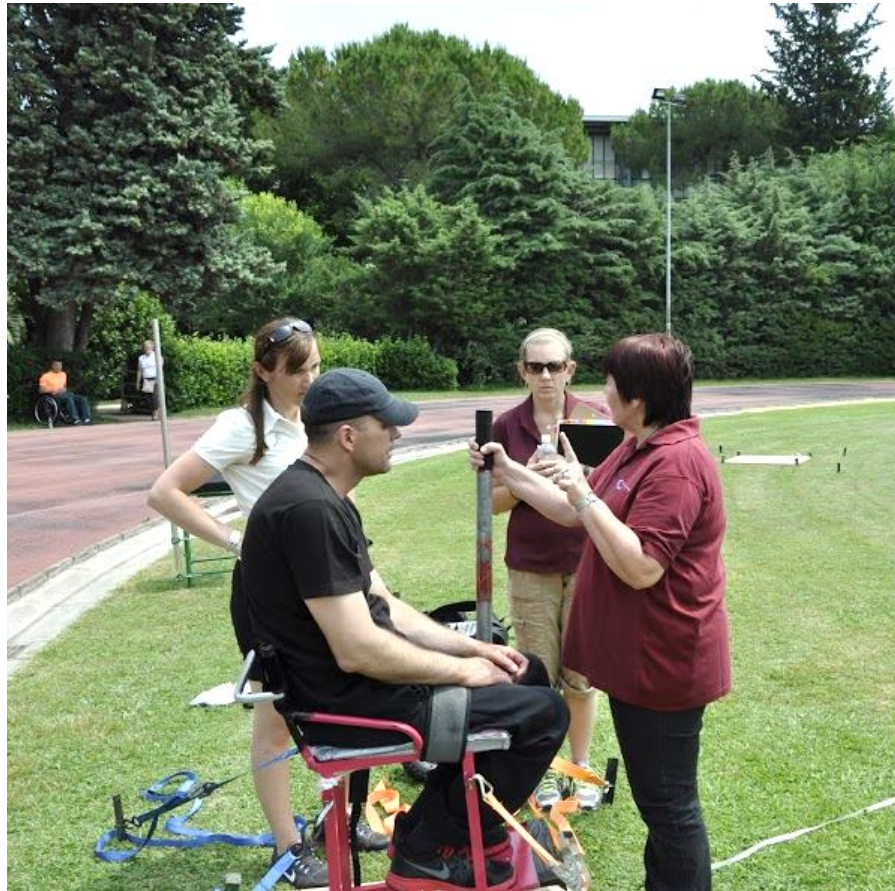
Redzes mazspēja

- Redzes mazspēja pēc vislabākās korekcijas
- Briļļu vai lēcu lietošana
- Acu daļu protēzes
- Redzes novērtējums
- Redzes lauks
- Acu struktūru slimības
- Redzes nerva slimības
- Smadzeņu redzes centra slimības

Intelektuālā mazspēja

- Mācīšanās traucējumi diagnosticēti līdz 18 g.v.
- IQ < 75
- Kognitīvo un saskarsmes spēju novērtēšana
- Treniņu vēsture un sporta aktivitātes ierobežojumi
 - Fiziskās spējas
 - Tehniskās spējas
 - Stratēģijas sapratne
 - Sporta veida noteikumi
 - Kļūdu atpazīšana un tehnikas maiņa
 - Trenera apliecinājums
- Sporta kognitīvā testēšana
- Sporta specifiskā testēšana
- Novērošana sacensībās

Paldies par uzmanību!

Sandra Rozenštoka
Sporta ārsts
info@sportlab.lv